

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р ик.н. Ивона Георгиева Якимова

катедра „Обща икономическа теория” – ИУ – Варна

Относно: обявен конкурс за академичната длъжност „доцент” към Медицински университет – Варна по научна специалност *Икономика на здравеопазването*, в професионално направление 3.8.Икономика, област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, обявен в ДВ бр.96 от 1.12. 2017 за нуждите на катедра „*Икономика и управление на здравеопазването*” към Факултета по обществено здравеопазване на Медицински университет –Варна. В обявения конкурс участва един кандидат, гл. ас. **Елка Игнатова Атанасова д.и.**, преподавател в катедра „Икономика и управление на здравеопазването” към МУ-Варна. Кандидатката е представила всички необходими документи за конкурса, предвидени в Закона за развитие на академичния състав (ЗРАСРБ), Правилника към него и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна.

I. Основание за изготвяне на становището.

1. Решение на ФС на Факултет „Обществено здравеопазване” при МУ-Варна от 11.01.2018 (протокол №119) и заповед на Ректора № Р-109-111 от 31.01.2018 г.;
2. Законът за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), чл. 4, чл. 24 и чл.27, Правилникът за неговото приложение (ППЗРАСРБ), чл. 2, чл. 57а и Правилникът за развитие на академичния състав на МУ-Варна (чл. 89 и чл. 90);
3. Представените основни документи по конкурса: творческа автобиография, публикуван монографичен труд, списък и копия на научните публикации, списъци с участие в научни прояви, проекти и експертна дейност, справки за приносите на научните публикации, за цитиранията в български и в чуждестранни научни издания, за учебната натовареност на кандидата, документи за призната специалност в сферата на здравеопазването, за стаж по специалността и преподавателски стаж и др.

II. Обобщено представяне на кандидата.

Становището ми се основава главно на внимателното и подробно запознаване с материалите, предоставени на членовете на научното жури, както и от косвените впечатления за кандидата, придобити от мненията на нейни колеги. Гл. ас. Елка Атанасова има зад гърба си академична кариера от близо две десетилетия, протичаща в рамките на едно и също научно звено – катедра „Икономика и управление на здравеопазването” към МУ - Варна. Тя е възпитаник на първия випуск на катедрата през 1998 година, когато завършва със степен магистър специалността „Здравен мениджмънт”, а от началото на 1999 година след успешно положен конкурс постъпва на работа отначало като служител, а впоследствие като асистент към същата катедра. Първоначалният ѝ педагогически опит за

работа със студентите съвпада с изключително плодотворния за катедрата период на активно участие в редица международни изследвателски проекти, като в периода 2001-2013 година тя е член на колективите на 6 такива проекта. В рамките на един от най-успешно приключилите проекти по Седма рамкова програма, Елка Атанасова разработва и успешно защитава докторски труд на тема: „Формални и неформални потребителски плащания за публични услуги в България” в университета в Маастрихт. Докторската ѝ степен е призната от МУ-Варна по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство, съгласно Удостоверение 109-424 от 30.12.2014 година.

Благоприятната академична среда, в която попада Елка Атанасова ѝ дава възможност за динамично и успешно професионално развитие, което съответства на световните и европейски академични стандарти. Участието в колективни научни разработки и редицата специализации и посещения в различни европейски университети ѝ задават стандарти и научни цели, присъщи на повечето от европейските ѝ колеги. Научното развитие на кандидата се съчетава и подпомага усъвършенстването на педагогическата ѝ практика и работата със студентите. Тя е лектор и ръководител на упражненията на осем дисциплини от строго теоретичен до практико-приложен характер в отделните специалности на МУ на бакалавърско и на магистърско равнище, както и преподавател в курсовете за следдипломна квалификация.

От посочените факти се налага изводът, че хабилитирането на гл. ас. д.и. Елка Атанасова е резултат от сравнително дълъг и плодотворен професионален път, в рамките на който последователно и търпеливо тя е надграждала усилия в научното и педагогическото си развитие с идеята да се утвърди като академичен преподавател и изследовател от съвременен тип, чиито професионални интереси и научни занимания са водещи не само в национален, но и в европейски план.

III. Основни констатации и оценки относно научните трудове на кандидата.

Кандидатът в конкурса представя общо 43 научни публикации, които в структурно отношение се подразделят на: самостоятелен хабилитационен труд и две участия в колективни монографии и книги, едната от които е на английски език и е публикувана в чужбина; 24 научни статии, от които 9 в международни издания и 13 на английски език; 14 публикации в сборници и други непериодични издания, един автореферат на докторския труд и един учебник. От представените трудове 25 са на български език и 18 на английски език. Кандидатката е единствен автор на три от публикациите, първи автор на 11, втори автор на 13 и трети и следващ автор на 16 от посочените заглавия. Издирени и документирани са 67 цитирания на нейни разработки в български издания и 54 – в чужди бази данни и от чужди автори. Има публикувани статии в международно признати списания с общ импакт фактор от 8.775.

Научните интереси на гл. ас. Елка Атанасова са фокусирани главно в четири научни области: ***потребителски плащания в здравеопазването*** – докторски труд и

публикации, свързани с него, и публикации № 1, 2, 14, 15, 16, 17, 20 и 25; *здравна система и здравна реформа* - № 4, 18, 24, 26, 27, 29, 30, 31, 37, 38, 39, 40, 41, 42; *фармакоикономика и лекарствена политика* - № 7, 8, 9, 11, 12, 19, 21, 22, 28; *икономика на здравеопазването* - № 13, 23, 34, 35, 36, 43.

Несъмнено най-силно е присъствието ѝ в научния анализ на потребителските плащания в здравеопазването, сфера, която бележи първоначалните ѝ научни интереси, с която е свързан докторския ѝ труд и която тя продължава да развива и изследва след успешната докторска защита. Идеите, представени в хабилитационния труд на гл. ас. Атанасова и извършеното проучване на практиката на 14 европейски държави в сферата на потребителските плащания, са сериозно свидетелство за един нов етап в нейното научно развитие. Особено впечатление тук прави нейната отлична теоретична икономическа подготовка, която ѝ дава възможност за сполучливото прилагане на теоретичните знания в условията на конкретен и твърде специфичен пазар, какъвто е пазарът на здравните услуги. На второ място, ясно личи високата информираност на авторката по избраната тема и позоваването на повече от 230 литературни източници, преобладаващата част от които са на английски език. Използваните само 27 източника на български език говорят за факта, че в нашата специализирана литература проблемът е слабо изследван и от подобна гледна точка, Елка Атанасова може да бъде определена като един от водещите изследователи в това направление.

Останалите три направления са тясно обвързани или с основната научна проблематика на авторката или с нейните преподавателски интереси, което я отличава с научна обраност, а не с научно разпиляване в различни научни сфери, типично за много млади научни работници. В общия брой на научните публикации преобладаващ е този, свързан с основните характеристики и тенденции на здравната система и здравната реформа в България. Независимо, че участието на авторката в повечето случаи е колективно, следва да се оцени нейния значителен принос за запознаването на международната здравна общност с проблемите и особеностите на здравното развитие у нас в периода на пазарен преход.

Самостоятелно направление, свързано с фокусирането на преподавателските ангажименти на гл. ас. Атанасова към фармакологията и лекарствената политика, както и с експертното ѝ участие в работни групи за оценка на здравните технологии към Националния център по обществено здраве и анализи, са публикуваните 9 научни разработки, в които се анализират и систематизират редица проблеми на националната лекарствена политика и се предлагат решения и посоки за тяхното преодоляване.

IV. Научни приноси и препоръки.

Значимостта и интересът към научните разработки на гл. ас. Елка Атанасова могат да бъдат оценени чрез броя на цитиранията и позоваванията от наши и чужди автори на

нейни публикации и чрез авторитета на научните списания, публикували научните ѝ трудове. Хабилитационният труд е първият по рода си у нас комплексен и многообхватен научен анализ на потребителските плащания в здравеопазването, тяхната систематизация по форми и видове. Авторката разработва и тества методика за изследване и анализ на формалните потребителски плащания, която ѝ дава възможност за сравнителен анализ на здравните системи на 14 държави за период от близо две десетилетия.

В качеството си на един от сериозните анализатори и изследователи на здравната реформа у нас, гл. ас. Атанасова разработва редица предложения за усъвършенстването на здравната реформа и особено във фармацевтичния сектор и националната лекарствена политика.

Единствената ми препоръка е да ограничи участието си в колективните разработки и да насочи вниманието си към повече самостоятелни изследвания. Натрупаният досега опит е добра основа за повече самоизява и професионално самочувствие, което да утвърди Елка Атанасова като научен авторитет и водещ специалист в своята научна област.

V. Заключение

Внимателният прочит и запознаване с материалите за конкурса „доцент” на единствения кандидат гл. ас. Елка Атанасова ми дават основание за извода, че кандидатът напълно отговаря на всички изисквания за заемането на длъжността „доцент”, утвърдени от Закона за развитие на академичния състав на Р България, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав на МУ – Варна.

В количествено и качествено отношение представените научни разработки от кандидата я определят като сериозен и перспективен академичен преподавател и изследовател, в високо чувство за самокритичност, научна прецизност и научна добросъвестност. Извървяният от Елка Атанасова дълъг професионален и научен път до опита ѝ за хабилитация, независимо от динамичното ѝ и успешно професионално развитие, е свидетелство за високи критерии и самооценка и професионално търпение, нетипично за младите научни работници в последните години.

С пълна убеденост и безрезервна подкрепа давам своят положителен вот на кандидата Елка Атанасова за придобиване на академичната длъжност „доцент” по началната специалност „Икономика на здравеопазването”, професионално направление 3.8. Икономика и област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки.

гр. Варна

Подпис:

15.04. 2018 година

(проф. д.ик.н. Ивона Якимова)